

Sisällys

Aluksi.....	11
-------------	----

I osa

Laadun kehittämisen lähtökohtia

Kehittämistyön taustaa	17
Perusopetuksen laatutyön taustoja.....	17
Laatu eri koulutusasteilla.....	19
Laadun määritelmiä	23
Määrällinen vai laadullinen?	25
Tulos-, prosessi- vai rakennekriteerit?	26
Yleinen vai ongelmakohtainen?	28
Laatu julkisella ja yksityisellä sektorilla – tavoitteita ja menetelmiä	31
Mitä on laatu opetustoimessa?	41
Perusopetuksen laatukriteerit	49
Opetustoimen rakenteet koulun toiminnassa.....	52
Oppilaan kohtaama toiminta	53
Kerhotoiminnan sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan laatu.....	54

Johto, henkilöstö ja asiakas: laatutyön roolit	57
Opetustoimen laatu ja sen johtaminen.....	57
Prosesseihin perustuva johtaminen.....	66
Oppiva organisaatio – henkilöstö laadun tekijänä.....	72
Ajansäästöä omaa työtä tarkastelemalla.....	80
Asiakkaan affektiivinen laadun kokemus.....	83

II osa

Toteuttamista ja mittaamista

Prosessit ja toimintaketjut	91
Ulkoinen arviointi ja vertaisarviointi	95
Benchmarking – opitaan erinomaisuudesta	96
Vertaisarvioinnilla yhteisöllistä kehittämistä.....	97
Toiminnan auditointi ja sertifiointi	99
Miten mitata laatua?	103
Liikennevalot	107
Kyllä tai ei	108
Tasoasteikko	109
Likert-asteikko	110
Edistymisasteikko.....	111
Matriisiarviointi	112

III osa Laatutyön askelmerkit

Laatujärjestelmän rakentaminen.....	117
Vaihe 1: Oletko valmis? Valmistelu	121
Vaihe 2: Laatutyön aloittaminen ja organisoituminen.....	127
Vaihe 3: Arviointisuunnitelma ja toiminnan vuosikello.....	133
Vaihe 4: Kunnan strategia ja laatukorttien valitseminen	139
Vaihe 5: Laatutason selvittäminen ja laadun kuvaukset	143
Vaihe 6: Mittaaminen	147
Vaihe 7: Itsearviointin suorittaminen.....	149
Vaihe 8: Arviointitiedon kerääminen ja käsitteleminen	153
Vaihe 9: Vahvuudet, kehittämiskohteet ja parantaminen.....	155
Vaihe 10: Onnistumisen arviointi.....	159

IV osa

Toiminnan jäljet – sujuvuuden seuranta

Toiminnan kehittäminen laadunarvioinnin tuloksena	163
Laadunvarmistus on jatkuvaa kehittämistä.....	164
Arviointivelvoitteet	167
Aikataulutus ja toimintavastuut.....	173
Palautteen merkitys ja huomioiminen	176
Miksi laatutyö ei edisty?	177
Laatukäsikirja toimintaa ohjaavana asiakirjana – organisaation <i>tapa toimia</i>	179
Laatukäsikirja johtamisen työkaluna.....	183
Laatukäsikirja pelisääntöinä ja työkalupakkina.....	185
Kustannustavoitteiden asettaminen ja seuraaminen.....	186
Palvelujärjestelmästä laatukortteihin – vai päinvastoin?	
Laatujärjestelmän rakentamisen malleja	189
TSO:n laatutyössä suunta kohti kehittävää arviointia (Riikka Kuusisto)	191
Salo yhtenäistää toimintojaan laatujärjestelmällä (Auli Ottelin).....	204
Hollolan laatutyö osana seudullista kehittämistä (Janne A. Salonen).....	213
Kristillisten koulujen Pedagoginen portti tiivistää verkostoyhteistyötä (Jose Turunen).....	217

Tiivistelmä:	
Opettajan laatuopas	223

Tarkastuslista	283
Sanastoa	285
Lähteet	293
Liitteet	301
<i>Liite 1: Laatukuvaukset</i>	301
<i>Liite 2: Koulun arviointilomake</i>	305